

[Søgaard.]

stærke økonomiske ulighed og dermed skabe det, som er nævnt nogle gange: en uddannelseskluft mellem generationerne med den deraf følgende skæve udvikling.

Det er derfor af afgørende betydning, at vi stadig fremmer lighedsbetingelserne for det enkelte menneske over for uddannelsessystemet og ofte måske for at opnå dette formål må fremme dem ved at bruge ulige metoder, i hvert fald så længe de økonomiske og jo også her de miljømæssige og i nogen grad de geografiske forhold ikke er i bedre harmoni med denne lighedsindstilling.

Nu er det jo Tokyo-konferencen i sommer, som har givet anledning til denne debat, og jeg forstår, at formålet måske bl. a. har været, at man fra forespørgernes side ligesom har villet gøre status over, hvor langt vi egentlig er kommet med hensyn til voksenuddannelsen, og hvilke planer ministeren har for dens videre fremtid. Jeg er enig i, at voksenuddannelsen ikke kan behandles isoleret, men at vi i vort lovgivningsarbejde på alle de tilgrænsende, også alle de overlappende, områder må søge at sammenarbejde dem med denne uddannelse som et normalt led i det, man kalder det integrerede livslange uddannelsesforløb.

Den del af uddannelsesområdet, ministeren her har redegjort for, er som nævnt et led i det, man efterhånden kalder den livslange uddannelse; ingen er sikkert i tvivl om, at voksenuddannelsen i de kommende år vil komme i skred i vort samfund, således at den kommer til at spille den helt dominerende rolle i forhold til øvrige former for uddannelse. Den vil i hvert fald, således som den jo har gjort i nogle år, ekspandere meget hurtigt. Den hastige teknologiske og økonomiske udvikling, som omformer samfundet og influerer stærkt på det enkelte menneskes daglige tilværelse, vil jo simpelt hen kræve, at vi også uddannelsesmæssigt og socialt prøver at leve op til disse krav, og ikke mindst det, som er nævnt her, at 70 pct. af befolkningen i dag kun har gennemgået op til 7 års skoleuddannelse, spiller simpelt hen en afgørende rolle i denne situation.

Jeg er derfor enig med ministeren i, at voksenuddannelserne økonomisk og i planlægningen må have en meget høj prioritet, men det kræver også, som det er nævnt, at man allerede i grunduddannelserne tilrette-

lægger det livslange forløb, og at vi i vor lovgivning må tage hensyn hertil. Ikke mindst i denne forbindelse må vi være opmærksom på dette, således at der ikke bliver nogen løse ender, som der ikke vil være mulighed for hen ad vejen at knytte sammen i et udviklingsløb af uddannelsen.

I disse år, hvor folkeskolereformerne jo ændrer grundlaget meget hurtigt, samtidig med at den faglige uddannelse i de nærmeste år totalt omlægges, vil der kunne opstå skel mellem de unge og de voksne på grund af deres uddannelsesmæssige forudsætninger, hvis vi ikke giver de voksne muligheder for at udjævne disse skel. Viden og kunnen spiller en afgørende rolle i relationerne mellem unge og ældre, selv om de sociale og menneskelige faktorer naturligvis også har deres store betydning. Derfor vil det også af hensyn til generationskluften være af overordentlig stor menneskelig betydning, at voksenundervisningen nyder fremme.

Ved udviklingen af voksenundervisningen vil det være helt i tråd med tendenserne i det øvrige samfund, at man sikrer de implicerede uddannelsessøgende en medindflydelse på selve indholdet af uddannelsen, men også en indflydelse på den måde, hele uddannelsen bygges op på. Det vil givet fremme uddannelsesbevidstheden hos den enkelte, at i samme udstrækning, man har indflydelse på tilrettelægningsindhold osv., i samme takt stiger interessen for det, man skal arbejde med.

Samtidig vil alle de nuancer, der jo ofte vil forekomme inden for et så vidt forgrenet område som voksenuddannelserne, bedre komme til deres ret. Op gennem årene har vi ofte i denne sal drøftet demokratiseringsprocessen omkring de unges uddannelser. Den økonomiske og sociale ulighed, som var og jo fortsat er en del af baggrunden for skævheden i rekrutteringen til de videregående uddannelser, har stadig inspireret os til støtteforanstaltninger på den ene eller den anden måde.

Men det har ikke alene været de nævnte grunde, der har spillet en rolle i demokratiseringsudviklingen for disse uddannelser, også miljø, geografiske afstande og naturlige forudsætninger for videreuddannelse spiller ind i denne situation. Vi vil sikkert for voksenuddannelsernes vedkommende møde en